

ZAKBOEKJE BETTER REGULATION 2008

VBO
Verband van
Belgische
Ondernemingen

Juridisch departement

VBO vzw
Ravensteinstraat 4
B – 1000 Brussel
T + 32 2 515 08 11
F + 32 2 515 09 99
info@vbo-feb.be
www.vbo.be

REDACTIE
Stefaan Verhamme

VORMGEVING EN PRE-PRESS
The Mailshop, Patrick Fierens

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER
Olivier Joris
Wolvenbergstraat 17
1180 Brussel

WETTELIJK DEPOT
D/0140/2008/29

Cette brochure est également disponible en français.

Een gedrukte versie van deze brochure kunt u bestellen bij Thérèse Franckx: T 32 2 515 09 50, e-mail: tf@vbo-feb.be

De inhoud van deze publicatie vindt u op www.vbo.be

Beste lezer,

“De overbodige wetten zwakken de noodzakelijke wetten af.” Dit 250 jaar oude citaat van Montesquieu is vandaag nog steeds toepasselijk. Regelgeving moet de basis zijn van onze rechtsstaat, maar kwalitatief slechte wetgeving en nutteloze overregulering leiden tot rechtsonzekerheid. Het VBO pleit voor minder en betere regelgeving. Het belang van goede regelgeving is immers bepalend voor de economische competitiviteit van de Belgische ondernemingen. Op de Europese agenda staat Better Regulation al jaren bovenaan. Het Belgisch recht blijft echter kampen met een tekort aan stabiliteit, voorspelbaarheid en leesbaarheid. De toepassing ervan is vaak willekeurig, vereist dure juridische consultaties en leidt tot hoge nalevingskosten en administratieve lasten.

Daarom bestaat er een grote behoefte aan een duidelijk regelgevingsbeleid. Een wet maken is geen eenvoudige taak. Zeker niet in onze sterk evoluerende samenleving en complexe rechtsorde waarin regelgeving zowel op Belgisch als op Europees beleidsniveau tot stand komt. Deze co-existentie van regelgeving verhoogt bovendien het risico op wettelijke onverenigbaarheden en bemoeilijkt de toegankelijkheid. Vandaar dat een consistent regelgevingsbeleid op alle beleidsniveaus in België gerechtvaardigd en wenselijk is.

Het zakboekje Better Regulation 2008 bevat 10 indicatoren over de kwantiteit, de kwaliteit of het proces van regelgeving op het federale beleidsniveau in België. Ofschoon de regionale besluitvorming ook een belangrijke plaats inneemt in het Belgische landschap van regelgeving, concentreert dit zakboekje zich op de federale regelgeving. Temeer omdat de statistieken en indicatoren over regelgeving zeer schaars zijn en zelden een onderscheid maken naargelang de deelstaten. Het zakboekje eindigt met 10 tips voor Better Regulation.

Om u als VBO-lid, bedrijfsleider, politicus, academicus, stakeholder of journalist in staat te stellen om de Belgische regelgeving kritisch te evalueren, heeft het VBO dit zakboekje Better Regulation opgesteld. Alle cijfers die u hierin terugvindt, zijn afkomstig van erkende Belgische en internationale bronnen. De fiches werden opgesteld met behulp van het Juridisch en het Europees departement. Stefaan Verhamme (sv@vbo-feb.be) is de motor achter dit project. Voor technische vragen bij de cijfers en de grafieken kunt u in eerste instantie bij hem terecht, alsook met suggesties tot verbeteringen.

Met vriendelijke groeten,

Philippe Lambrecht,
Bestuurder-secretaris-generaal VBO

- 5 **De intensiteit van regelgeving**
- 6 België kampt met een enorme stroom aan regelgeving.
- 8 Het Belgisch Staatsblad blijft maar aandikken.
- 9 **De kwaliteit van regelgeving**
- 10 Er ontbreekt een algemeen wetgevingsbeleid in België.
- 12 De Belgische concurrentiekracht neemt af door inefficiënte regelgeving.
- 14 Programmawetten zijn geen containers.
- 16 De administratieve vereenvoudiging blijft uitdagend.
- 18 België wordt te vaak veroordeeld door de Europese gerechtshoven.
- 19 **Het regelgevingsproces**
- 20 België heeft nood aan een performante impactanalyse van regelgeving.
- 22 De Raad van State moet steeds over voldoende tijd beschikken voor een grondig advies.
- 24 België kan de Europese regelgeving nog beter naleven en tijdig omzetten.
- 26 **10 tips voor Better Regulation**
- 28 **Referenties**

De intensiteit van regelgeving

BELGIË KAMPT MET EEN ENORME STROOM AAN REGELGEVING

- Een internationale vergelijking van de OESO leert dat België al jarenlang **bij de koplopers qua toename van het volume regelgeving** zit. De permanente stroom aan wetteksten leidt tot een haast onoverzichtelijk kluwen van regelgeving. De vraag rijst of alle regelgeving noodzakelijk en doeltreffend is en in welke mate alternatieven voor regelgeving overwogen worden.
- Bovendien ontstaan en interfereren de wetten, decreten, ordonnanties en koninklijke besluiten (KB) met elkaar op

verschillende wetgevende niveaus in België, waardoor het **risico op onverenigbaarheden** steeds groter wordt.

- De hoge productie aan regelgeving in België heeft een **negatieve invloed op de kostprijs en de toegankelijkheid** ervan. Hoe meer regelgeving er is, hoe hoger de regeldruk, hoe hoger de nalevingskosten voor de ondernemingen, en hoe moeilijker het wordt om de toepasselijke regels te kennen en correct toe te passen.

Regelgeving is een belangrijk juridisch instrument om maatschappelijke problemen aan te pakken, maar de intensiteit van regelgeving moet beheersbaar blijven. De afweging van geschikte alternatieven voor regelgeving kan zorgen voor minder, maar betere regelgeving.

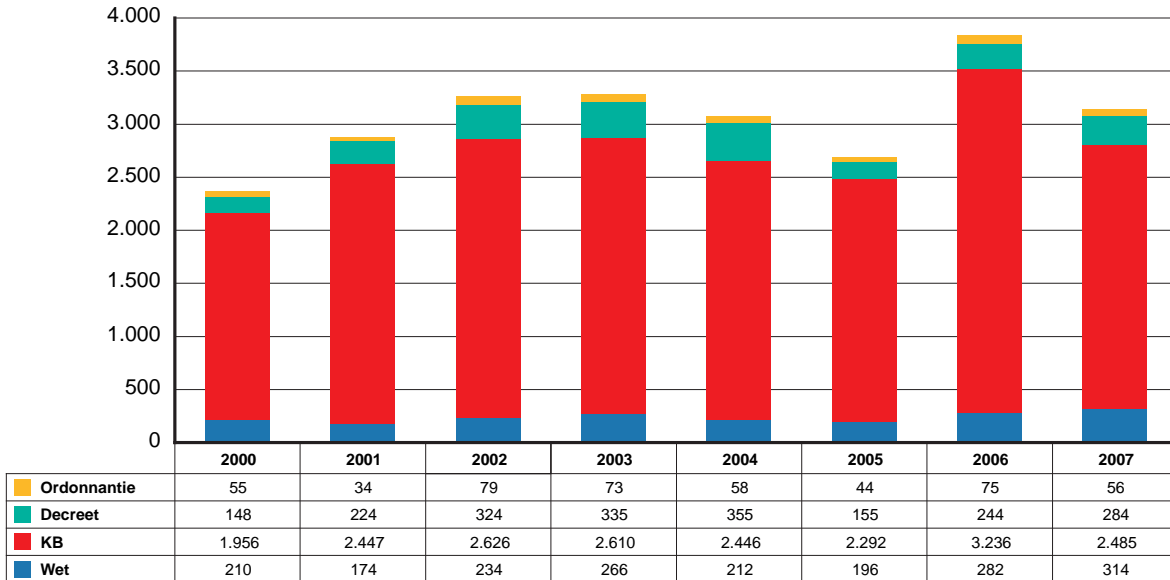
Het volume van gepubliceerde regelgeving

Bron: Belgisch Staatsblad

Het volume van gepubliceerde regelgeving

Bron: Belgisch Staatsblad

De grafiek geeft het aantal gepubliceerde wetten, KB's, decreten en ordonnanties weer in het Belgisch Staatsblad. De waaier van regelgeving is echter nog veel ruimer. De productie van regelgeving in België blijft constant hoog. Het grote verschil tussen het aantal wetten en koninklijke besluiten (KB) wijst op het onevenwicht op het vlak van politieke besluitvorming tussen het parlement en de federale regering.

HET BELGISCH STAATSBLAD BLIJFT MAAR AANDIKKEN

- De afgelopen 15 jaar is de **omvang van het Belgisch Staatsblad verdubbeld**.

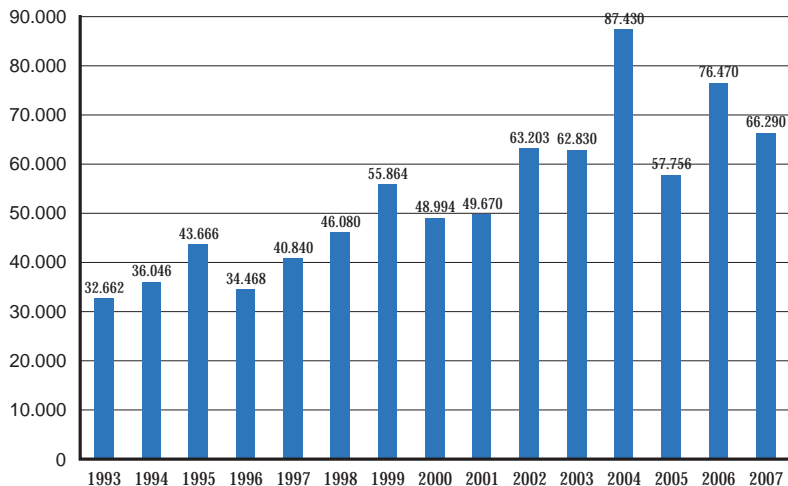
Het gaat om een stijging van ruim 30.000 bladzijden. Het Belgisch Staatsblad bevat meer dan enkel de publicatie van regelgeving. De stijging van het aantal pagina's wijst echter ook op de toenemende intensiteit aan regelgeving.

- Veel regelgeving verdwijnt in de massa van publicaties en is voor de rechtzoeke moeilijk terug te vinden. Ofschoon de consultatie van het Belgisch Staatsblad via het internet een gunstige evolutie is, wordt de **toegankelijkheid van regelgeving steeds moeilijker**.

- De bestaande **wetgevingsdatabanken missen vaak een actuele en geconsolideerde versie** van de wetgeving, waardoor zij niet de gewenste betrouwbaarheid bieden.

Het Belgisch Staatsblad neemt een buitensporige omvang aan. De wetgever mag de publicatiedrift niet verder laten ontsporen en kan beter het volume van gepubliceerde regelgeving inperken en de wetgevingsdatabanken actualiseren.

¹ Om de cijfers zinvol te vergelijken zijn de gepagineerde bladzijden in de grafiek voor de jaren tot 2003 telkens vermeerderd met het aantal uitgegeven bladzijden van de bijvoegsels. Vanaf 1 januari 2003 zijn alle uitgegeven bladzijden en bijvoegsels in het Belgisch Staatsblad doorlopend gepagineerd.

**Aantal pagina's
Belgisch
Staatsblad** >

Bron: Belgisch Staatsblad

De grafiek toont duidelijk de stijgende trend aan van het aantal gepubliceerde bladzijden in het Belgisch Staatsblad¹.

De kwaliteit van regelgeving

ER ONTBREEKT EEN ALGEMEEN WETGEVINGSBELEID IN BELGIË

Uit een internationale benchmarking van de OESO (Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling) aan de hand van indicatoren over regelgevingskwaliteit en wetgevingsbeleid blijkt dat België op vele aspecten beter moet kunnen:

- Een cruciale component bij het streven naar kwalitatieve regelgeving ligt in het bestaan van een **expliciet en omvattend wetgevingsbeleid**. Dit wetgevingsbeleid formuleert kenmerken en principes van goede regelgeving en verbindt hier concrete doelstellingen en acties aan. Het kan beschouwd worden als een politiek engagement voor regelgevingsbeleid. België blijft helaas bij de laatste OESO-landen zonder een expliciet wetgevingsbeleid.
- Het gebrek aan transparantie van het regelgevingsproces is onder meer te wijten aan het **ontbreken van een regelgevingsagenda** die de voorgenomen wetgeving en regelgeving in voorbereiding aangeeft.
- Bij de opmaak van goede regelgeving is de gerichte consultatie van deskundigen en belangengroepen een belangrijke pijler, maar in België is er **geen duidelijk consultatiebeleid**.
- Het goed **overwegen van alternatieven voor nieuwe regelgeving** scoort bijzonder zwak, omdat er geen duidelijke criteria bestaan waartegen de noodzaak van nieuwe regelgeving moet worden aangetoond.
- In België vindt de **evaluatie van regelgeving niet op een structurele manier** plaats. Het Parlementair Comité belast met wetsevaluatie is sinds de afkondiging van de wet van 25 april 2007 zelfs nog niet bijeengekomen.
- België heeft zijn goede score voor centrale structuren voor regelgeving onder meer te danken aan het bestaan van de **overheidsdiensten voor vereenvoudiging** en het wettelijk toezicht van de Raad van State.

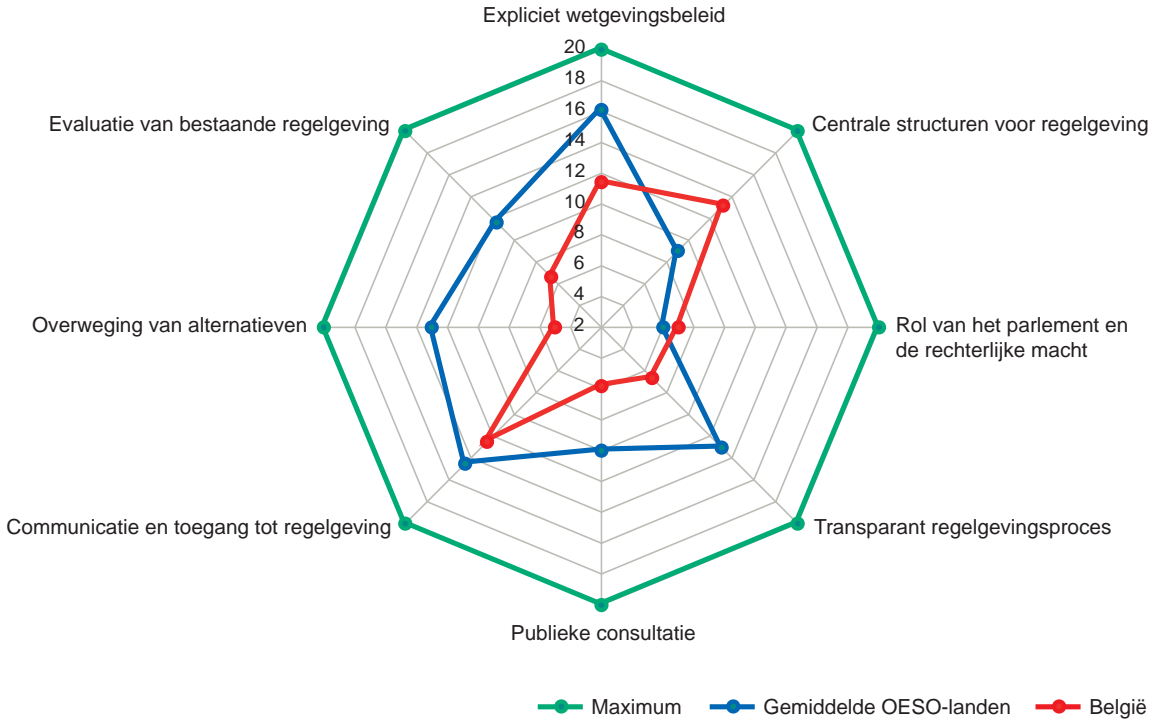
België heeft nog veel werk op het vlak van beleidsmaatregelen, instituties, procedures en instrumenten die ingezet kunnen worden voor betere regelgeving.

Kenmerken van het wetgevingsbeleid in België >

Bron: bewerking VBO op basis van OESO-enquête (2006b)

Kenmerken van het wetgevingsbeleid in België

Bron: bewerking VBO op basis van OESO-enquête (2006b)

In de grafiek ligt de beste score het verst verwijderd van het centrum.

België scoort meestal slechter dan de gemiddelde prestatie van de OESO-landen en dient meer te investeren in een kwalitatief wetgevingsbeleid.

DE BELGISCHE CONCURRENTIEKRACHT NEEMT AF DOOR INEFFICIËNTE REGELGEVING

- Het Institute for Management Development (IMD) publiceert jaarlijks een ranking die landen klasseert op basis van hun **economische aantrekkelijkheid en hun concurrentiekracht**. De ranking wordt bepaald door vier pijlers, namelijk de efficiëntie van de overheid en haar wetgevingsbeleid, de efficiëntie van de bedrijfswereeld, de economische preformantie, en de beschikbare infrastructuur van het land.
- België scoort **slecht op het vlak van efficiënt wetgevingsbeleid**, wat een negatieve invloed heeft op de algemene concurrentiekracht van België. In 2008 behaalt België, op een totaal van 55 landen, de 25e plaats voor de algemene concurrentiekracht, maar slechts de 42e plaats voor de efficiëntie van het wetgevingsbeleid.
- De resultaten van de bevraging van de bedrijfswereeld in het onderzoek van IMD bevatten **enkele belangrijke lessen** over de efficiëntie van het wetgevingsbeleid in België:
 - Er is meer nood aan consistentie binnen het politieke beleid.
 - Het wettelijk en regelgevend kader zou de competitiviteit van de ondernemingen nog meer kunnen versterken.
 - De flexibiliteit om regelgeving aan te passen aan de economische realiteit kan beter.
 - Het is onvoldoende zeker dat regelgeving effectief in de praktijk uitgevoerd wordt.
 - Het wegwerken van de hinderlijke invloed van de bureaucratie blijft een uitdaging.
 - De mededingingsregelgeving maakt het wel mogelijk om oneerlijke concurrentie te bestrijden.

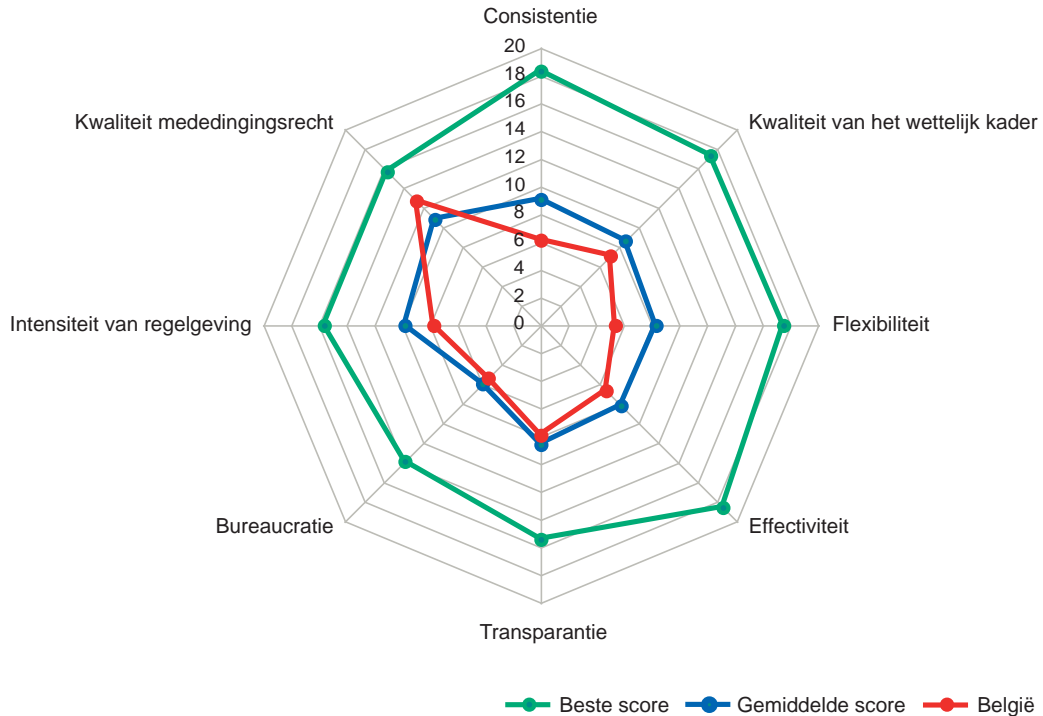
Maatregelen om de efficiëntie van de regelgeving te verbeteren, zullen ook een positief effect hebben op de competitiviteit en de economische aantrekkelijkheid van België.

**Efficiëntie van
Belgische
regelgeving** >

Bron: IMD World Competitiveness
Yearbook 2008

Efficiëntie van Belgische regelgeving

Bron: IMD World Competitiveness Yearbook 2008

*In de grafiek ligt de beste score het verst verwijderd van het centrum.
Het wetgevingsbeleid in België wordt doorgaans als minder efficiënt ervaren
in vergelijking met de gemiddelde score van IMD en is nog ver verwijderd
van de beste scores.*

PROGRAMMAWETTEN ZIJN GEEN CONTAINERS

- Programmawetten dienden oorspronkelijk om maatregelen in te voeren die noodzakelijk waren om de correcte toepassing van de begroting mogelijk te maken. Deze wetten zijn echter uitgegroeid tot wetteksten met honderden artikelen die vaak **niets meer met het begrotingsbeleid te maken** hebben. Materiële bepalingen die geen verband houden met de begroting dienen bij voorkeur uit de programmawet te worden gehaald.
- Programmawetten raken aan een bijzonder grote verscheidenheid van beleidsdomeinen en bevatten de meest uiteenlopende maatregelen. Dit bemoeilijkt de transparantie en de kenbaarheid van deze regelgeving. De **verplichte toevoeging van een coördinatietabel** in het wetsontwerp met vermelding van alle wetten die gewijzigd worden, zou voor meer transparantie zorgen.
- Programmawetten worden onderworpen aan een spoedbehandeling in het parlement en voor de Raad van State. Dit betekent een **drastische inperking van de mogelijkheid tot onderzoek** van de programmawet. Het is dan ook niet verwonderlijk dat de programmawet de reputatie heeft om al eens misbruikt te worden om bepaalde maatregelen aan de aandacht te onttrekken.
- Dezelfde kritieken gelden voor **'wetten houdende diverse bepalingen'** die ook steeds meer van onoverzichtelijke verzamelwetten van slechte kwaliteit getuigen, gelet op de talrijke publicaties van corrigerende errata.

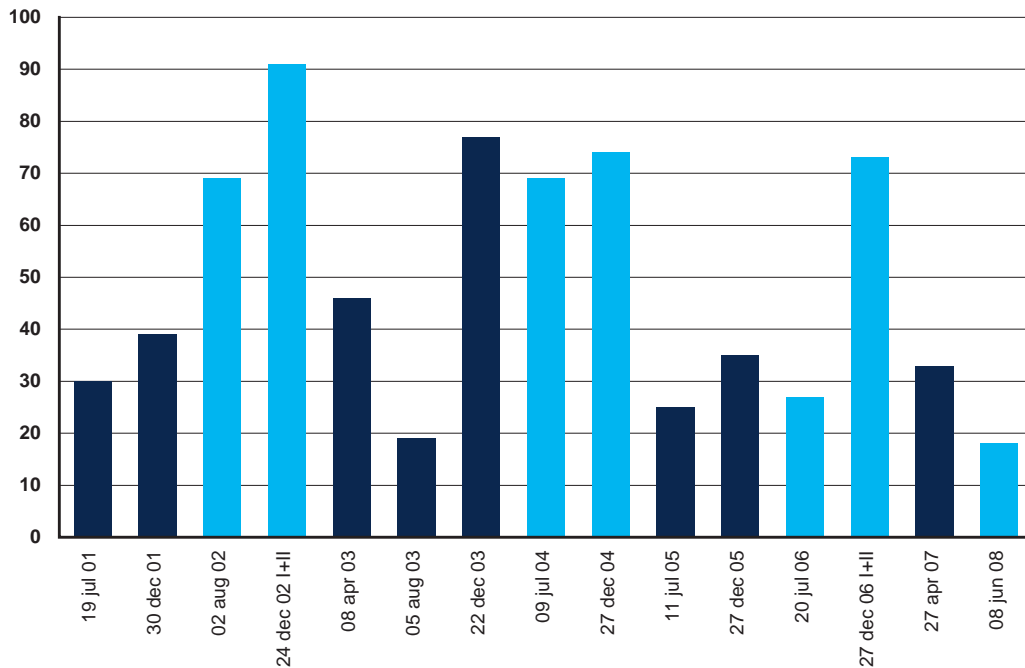
Programmawetten zijn geen containers die aan alle beleidsdomeinen raken en die slechts een beperkte controle toelaten. De verwijdering uit de programmawet van materiële bepalingen die geen verband houden met de begroting, en de verplichte toevoeging van een coördinatietabel bij het wetsontwerp, zouden de programmawet weer transparanter maken.

Aantal hoofdstukken van een programmawet >

Bron: Belgisch Staatsblad

Aantal hoofdstukken van een programmawet

Bron: Belgisch Staatsblad

De grafiek geeft de datum van afkondiging van de programmawet weer en wisselt van kleur per jaar. Er zijn doorgaans twee programmawetten per jaar, behoudens in de jaren van politieke verkiezingen. Wanneer alle afzonderlijke hoofdstukken in een programmawet opgeteld worden, loopt dit makkelijk in de tientallen hoofdstukken per programmawet. Inhoudelijke analyse bevestigt de grote diversiteit van beleidsdomeinen waaraan geraakt wordt. Dit is nefast voor de kwaliteit van de regelgeving, zelfs al zouden de maatregelen vanuit politiek oogpunt nuttig en dringend zijn.

DE ADMINISTRATIEVE VEREENVOUDIGING BLIJFT UITDAGEND

- De noodzaak om het probleem van overdreven administratieve lasten aan te pakken, werd politiek erkend, en op alle beleidsniveaus bestaan er specifieke diensten en instrumenten ter vereenvoudiging. Een belangrijk instrument is **de Kafka-test**, waarbij vooraf een toetsing gebeurt van de administratieve lasten die gepaard gaan met nieuwe regelgeving.
- Europa wil met zijn plan 'Cutting Red tape' de administratieve lasten tegen 2012 met 25% verminderen. Het Federaal Planbureau in België geeft in zijn rapport van februari 2008 echter te kennen dat in België de totale kosten van de **administratieve lasten gestegen** zijn tijdens het jaar 2006.
- De Wereldbank vergelijkt in haar jaarlijkse rapporten Doing Business tien indicatoren die wijzen op de **aantrekkelijkheid van het ondernemingsklimaat** in een land. De resultaten voor België geven aan dat de duurtijd en de kosten om een bedrijf op te starten of te sluiten goed meevallen. De administratieve formaliteiten, de duurtijd en de kosten die verbonden zijn aan de aangifte van eigendom, het verkrijgen van kredieten, of bij het grensoverschrijdend handelen, moeten nog bedrijfsvriendelijker kunnen.

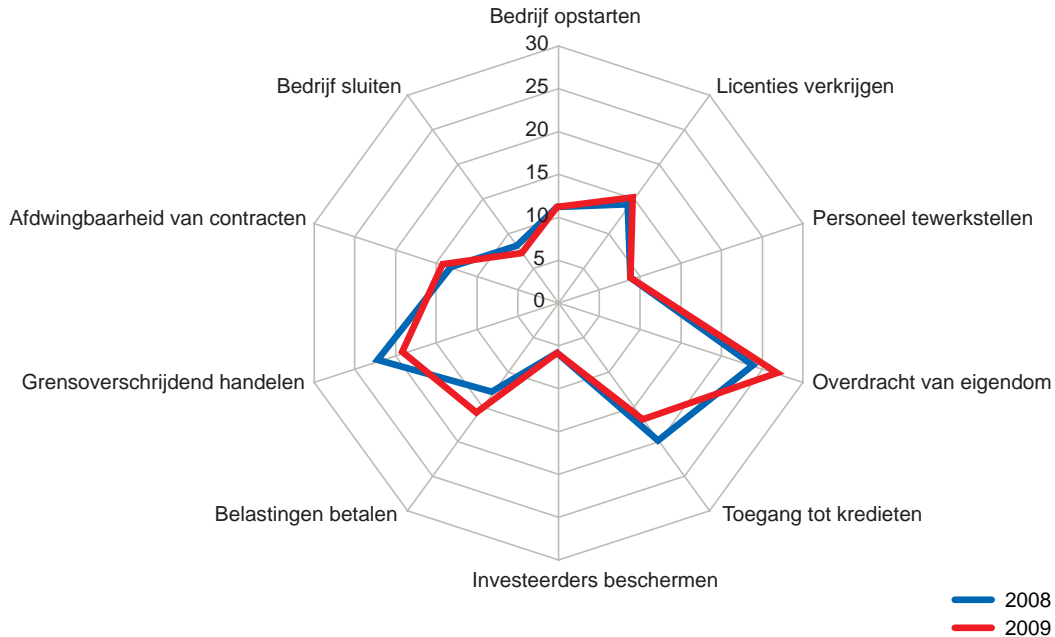
In het Belgische ondernemingsklimaat blijft de aanpak van de administratieve lasten een uitdaging. Het administratieve vereenvoudigingsbeleid wordt het best gekaderd in een algemeen wetgevingsbeleid dat streeft naar duurzame vereenvoudiging van regelgeving.

Administratieve lasten in het ondernemingsklimaat >

Bron: The World Bank Group, Doing Business 2008 en 2009

Administratieve lasten in het ondernemingsklimaat

Bron: The World Bank Group, Doing Business 2008 en 2009

De grafiek geeft de ranking van België weer ten opzichte van de OESO-landen en vergelijkt de resultaten van België tussen Doing Business 2008 en 2009. Hoe dichterbij het centrum, hoe eenvoudiger de administratieve formaliteiten in het ondernemingsklimaat. België scoort afwisselend goed en slecht. Het meest zorgwekkende blijken de administratieve lasten bij de overdracht van eigendom.

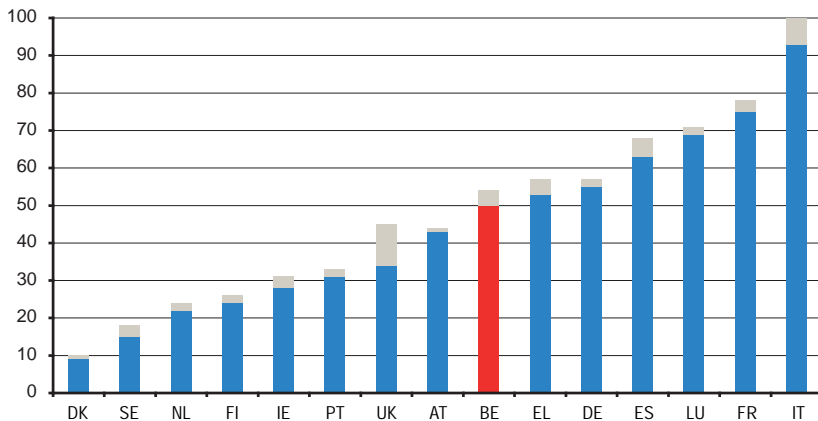
BELGIË WORDT TE VAAK VEROORDEELD DOOR DE EUROPESE GERECHTSHOVEN

- Uit analyse van de rechtspraak van de Europese gerechtshoven blijkt **dat België een hoog veroordelingspercentage** heeft.
 - Wanneer het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen te Luxemburg in het kader van **beroepen wegens niet-nakoming** moet oordelen of België alle verplichtingen naleeft die voortvloeien uit het gemeenschapsrecht, dan wordt België de laatste jaren in meer dan 90% van de gevallen veroordeeld.
 - Wanneer het Europees Hof voor de Rechten van de Mens te Straatsburg in een klachtprocedure tegen België moet oordelen over een **schending van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens**, dan stelt het de laatste jaren in gemiddeld 80% van zijn arresten een schending vast. Deze vastgestelde schendingen zijn echter niet enkel te wijten aan slechte regelgeving.

- Een **Europese vergelijking bevestigt de matige prestatie van België** op het vlak van het aantal veroordelingen door het Hof van Justitie in het kader van beroepen wegens niet-nakoming tijdens de laatste jaren. Blijvende inspanningen om het regelgevingsbeleid in België kwalitatief te verbe-

teren, moeten resulteren in een afname van het aantal veroordelingen.

België moet erover waken om zijn Europese verplichtingen correct na te leven, zodat de veroordelingen aanzienlijk verminderen.

Aantal veroordelingen door het Hof van Justitie vanaf 2002 tot en met 2007 >

Bron: jaarverslagen Hof van Justitie en EHRM

De grafiek geeft de verhouding weer van het aantal veroordelingen ten opzichte van het totaal aantal arresten van het Hof van Justitie vanaf 2002 tot en met 2007.

Voor alle Europese lidstaten geldt een hoog veroordelingspercentage. België werd in deze periode 50 keer veroordeeld op 54 uitspraken in het kader van beroepen wegens niet-nakoming en is slechts een matige leerling in de Europese klas.

Het regelgevingsproces

BELGIË HEEFT NOOD AAN EEN PERFORMANTE IMPACTANALYSE VAN REGELGEVING

- Goede regelgeving wordt best **voorafgaandelijk onderworpen aan een onderzoek over de effecten en de kosten** die deze regelgeving met zich mee brengt. Er bestaat een globale trend om een regelgevingsimpactanalyse (RIA) toe te passen ter bevordering van de kwaliteit van regelgeving. België kan op dit vlak nog heel wat vooruitgang boeken.
- Een RIA-systeem bevat **verschillende stappen**: problematiek analyseren, doelstellingen formuleren, alternatieven overwegen, gevolgen inschatten en kosten berekenen. De bedoeling van een RIA-systeem is om de inhoud van de regelgeving mee te vormen, zodat ze effectief, efficiënt en uitvoerbaar is. Een kwaliteitsvolle toepassing van de RIA vereist **politieke steun en ruime investeringen in RIA-opleidingen**.
- De **OESO en de Europese Commissie zijn hevige voorstanders** van een RIA-systeem in het kader van een ambitieus beleid voor Better Regulation. In Vlaanderen werd de RIA vanaf 1 januari 2005 ingevoerd, maar zijn de meningen verdeeld over de kwaliteitsvolle toepassing ervan.

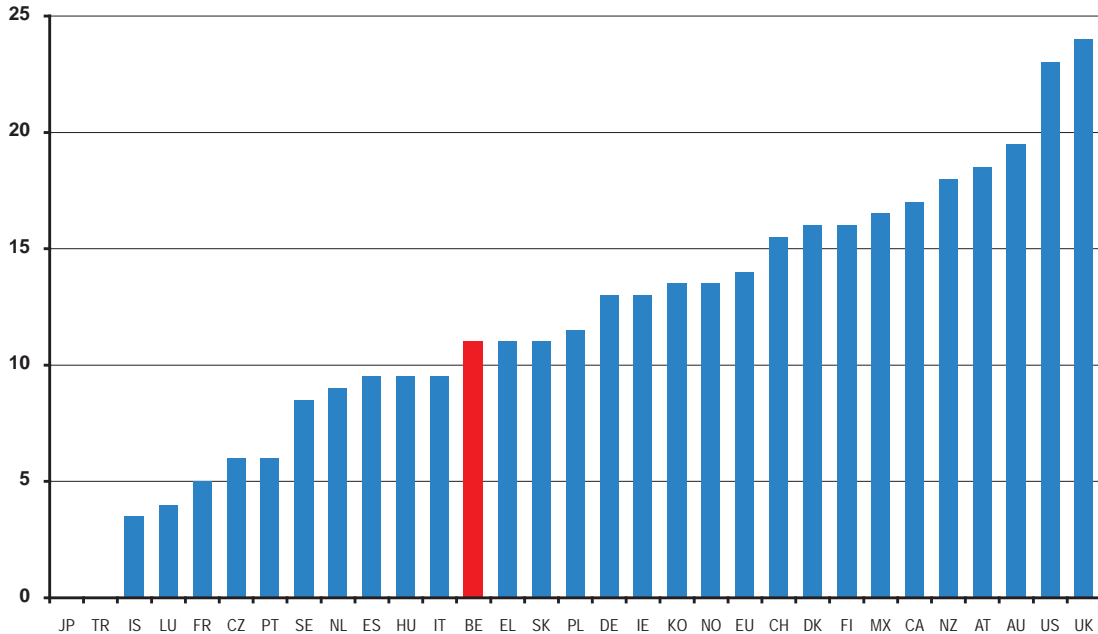
België beschikt met de Kafka-test al over een instrument dat de administratieve lasten van regelgeving analyseert. Het is echter aangewezen om deze impactanalyse uit te breiden naar de kwaliteit van de regelgeving ter rationalisering en professionalisering van het regelgevingsproces.

Toepassing van RIA-systemen binnen de OESO-landen >

Bron: OESO 2007

Toepassing van RIA-systemen binnen de OESO-landen

Bron: OESO 2007

Deze grafiek geeft de score weer die de OESO toekent voor de toepassing van RIA-systemen in het jaar 2005. België is net als vele andere OESO-landen nog ver verwijderd van een performante implementatie van een RIA-systeem.

DE RAAD VAN STATE MOET STEEDS OVER VOLDOENDE TIJD BESCHIKKEN VOOR EEN GRONDIG ADVIES

- De afdeling wetgeving van de Raad van State moet in 95% van de aanvragen advies verlenen binnen de spoedtermijnen (30 dagen of 5 werkdagen). Voor eenvoudige teksten kunnen deze termijnen volstaan. Maar voor de studie van belangrijke en complexe wetsontwerpen beschikt zij vaak over **te weinig tijd om de kwaliteit van het wetsontwerp grondig te bestuderen**. Vrij essentiële zaken zoals de interne coherentie van het wetsontwerp of de samenhang met andere wetgeving behoren vaak niet tot het selectief onderzoek dat mogelijk is binnen de spoedtermijnen.
- Een behoorlijk regelgevingsproces vereist ook dat de **adviezen van de Raad van State correct nageleefd** worden. Voor een goede transparantie moeten alle adviezen publiek toegankelijk zijn. Indien de wetgever beslist om af te wijken van het advies van de Raad van State, dient dit gemotiveerd te worden.
- De Raad van State heeft willen tegemoetkomen aan de gebrekkige redactionele kwaliteit van regelgevende initiatieven door de uitgave van een **Handleiding voor het opstellen van wetgevende en reglementaire teksten**, maar de juridische kwaliteit blijft vaak problematisch.

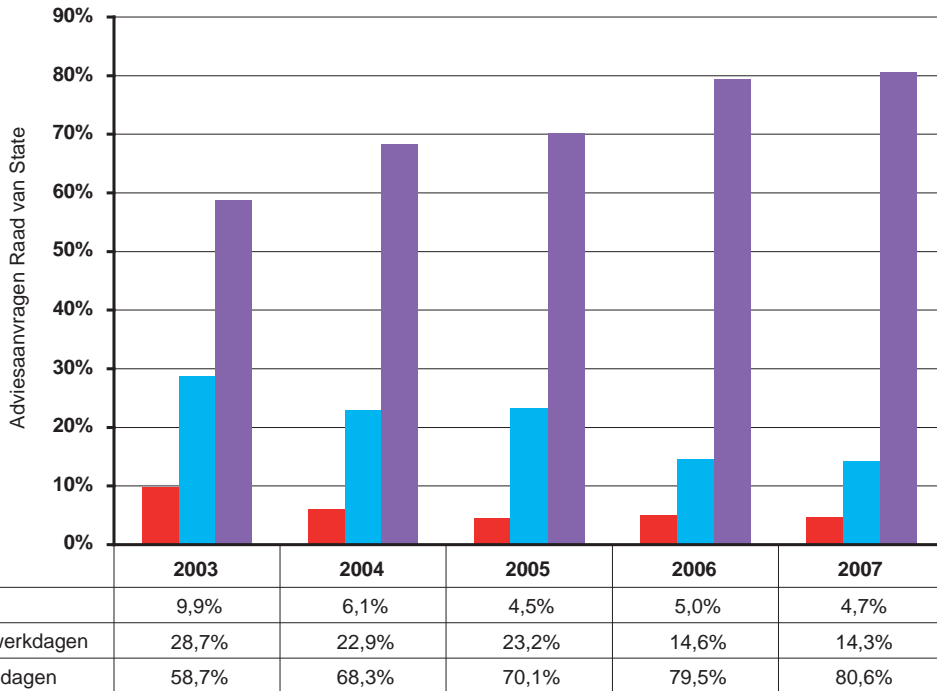
De afdeling wetgeving van de Raad van State moet tijdens het regelgevingsproces over voldoende tijd beschikken om steeds kwalitatieve adviezen te kunnen uitbrengen, zeker over wetsontwerpen met grote maatschappelijke en economische belangen. De trend van 95% spoedadviesaanvragen maakt vaak slechts een selectief onderzoek mogelijk, wat een negatieve invloed heeft op de kwaliteit van de Belgische regelgeving.

**Termijnen voor
adviesaanvragen
bij de Raad van
State** >

Bron: jaarverslagen Raad van State

Termijnen voor adviesaanvragen bij de Raad van State

Bron: jaarverslagen Raad van State

De grafiek bevestigt dat het aandeel van de spoedprocedures (5 werkdagen en 30 dagen) er torenhoog bovenuit steekt. In 2007 werden samen voor 95% spoedadviezen aangevraagd, wat absoluut overdreven is. De adviesaanvraag binnen 30 dagen is de laatste jaren de gewoonte geworden. De gewone procedure van adviesaanvraag zonder termijnbeplaging komt slechts nog in heel beperkte mate voor.

BELGIË KAN DE EUROPESE REGELGEVING NOG BETER NALEVEN EN TIJDIG OMZETTEN

- De mogelijkheden van de Europese interne markt kunnen slechts ten volle benut worden als alle lidstaten de **Europese goedgekeurde regelgeving ook daadwerkelijk naleven**. In het geval dat de Europese richtlijnen dienen omgezet te worden in nationaal recht, wordt steeds een uiterste omzettingsdatum aangegeven. Toch komt het te vaak voor dat de omzetting laattijdig of niet gebeurt, of dat er overbodige voorschriften ('gold-plating') worden toegevoegd die het omzettingsproces vertragen of het vereenvoudigings- en harmoniseringseffect van EU-regelgeving uithollen.
- België doet het met een **omzettingstekort van 1,4% minder goed** dan het Europees gemiddelde van 1%. België zal de omzettingsprocedure beter moeten opvolgen indien de doelstelling van 1% gehaald wil worden in 2009. Bovendien is het tekort in België in de eerste helft van 2008 toegenomen, in tegenstelling tot de meeste lidstaten.
- Voorts is het aantal richtlijnen waarvan de omzetting meer dan twee jaar na de uiterste omzettingsdatum nog steeds niet gebeurd is, eveneens gestegen tot 7 eenheden. Positief is dat het **aantal inbreukprocedures tegen België licht gedaald** is.

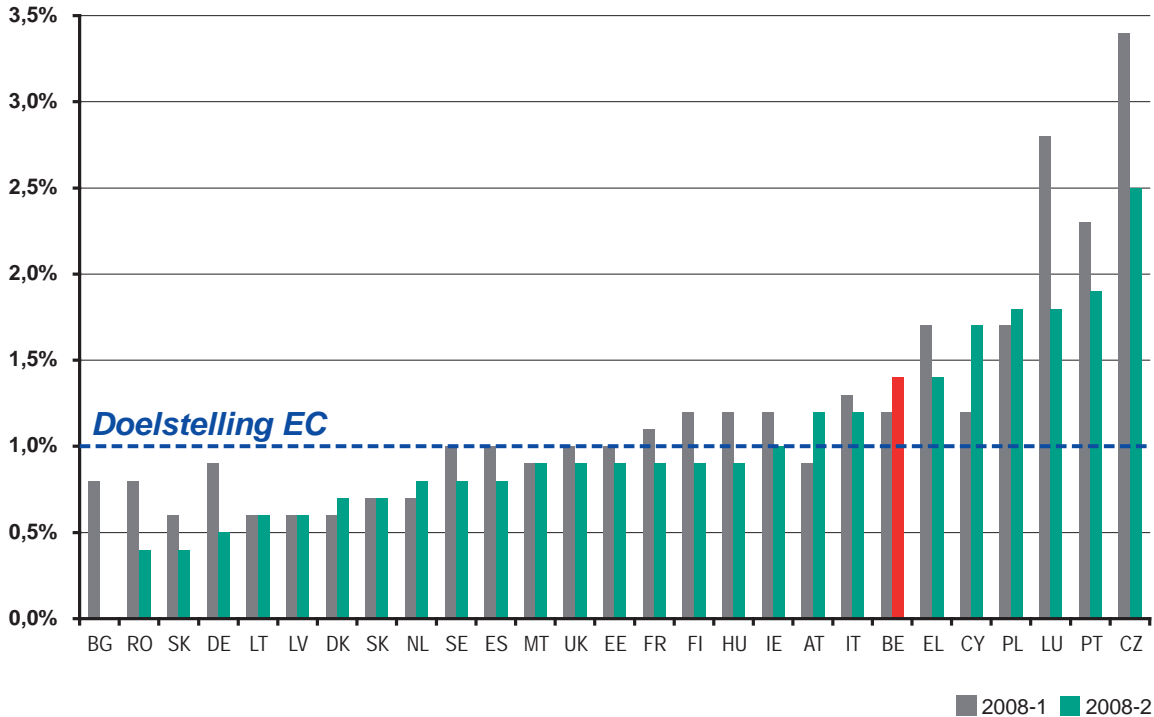
België moet bijkomende inspanningen doen om de Europese richtlijnen verstandig en tijdig om te zetten, wat bevorderlijk is voor de algemene rechtszekerheid. Het is ook belangrijk dat België zo vroeg mogelijk bij de totstandkoming van de richtlijn de impact ervan analyseert. Dit laat toe om nog tijdig aan te dringen op gewenste aanpassingen.

Het omzettingstekort van richtlijnen in de Europese Unie ➤

Bron: Europese Commissie - Internal Market Scoreboard, juli 2008

Het omzettingstekort van richtlijnen in de Europese Unie

Bron: Europese Commissie - Internal Market Scoreboard, juli 2008

De grafiek toont aan dat het omzettingstekort in België hoger ligt dan bij de meeste lidstaten.

De doelstelling van de Europese Commissie is om het omzettingstekort in 2009 tot 1% te herleiden.

Opdat België aan de doelstelling zou voldoen, moet de procedure van omzetting strikter worden opgevolgd.

10 TIPS VOOR BETTER REGULATION

- 1** De **formulering van een expliciet wetgevingsbeleid** heeft in veel landen voor de politieke dynamiek gezorgd om een reeks maatregelen uit te voeren met de focus op betere regelgeving.
- 2** De **identificatie en eliminatie van nutteloze, in onbruik geraakte en onaangepaste regelgeving**, zou de ruime voorraad aan regelgeving aanzienlijk verlichten.
- 3** Een toegankelijke **agenda waarin de geplande nieuwe regelgeving wordt aangekondigd en een register met een overzicht van de regelgeving in opmaak**, versterken de transparantie van het regelgevingsproces ingrijpend.
- 4** Een **voorafgaande performante impactanalyse** verbetert de kwaliteit van nieuwe regelgeving. Deze grondige effectenstudie legt zich zowel toe op de inhoud (bv. socio-economische draagwijdte) als op de vorm (bv. wettelijke samenhang en verstaanbaarheid) van nieuwe regelgeving. Een kwaliteitsvolle uitvoering van een regelgevingsimpactanalyse vereist wel de nodige opleiding.
- 5** Het **ter beschikking stellen van gecoördineerde teksten** waaruit duidelijk blijkt hoe de wet er zal uitzien indien het wetgevend initiatief wordt aangenomen, is een cruciale maatregel om tot behoorlijke wetgeving te komen.

6 De **consultatie van deskundigen en belangengroepen** bij de opmaak van regelgeving helpt om de kwaliteit van wetgeving te verbeteren. Om willekeurige raadpleging te vermijden en om een correcte behandeling van de verkregen adviezen te verzekeren, dringt zich een helder consultatiebeleid op.

7 De afdeling wetgeving van de **Raad van State dient over voldoende tijd te beschikken om adviezen uit te brengen**. Een correcte naleving van publieke adviezen tijdens het vervolg van het wetgevend proces is ook determinerend voor de kwaliteit van de finale wettekst.

8 Het is aangewezen dat **programmawetten enkel bepalingen bevatten in verband met de begroting en dat een coördinatietabel van de gewijzigde wetten verplicht moet toegevoegd worden aan het wetsontwerp ter bevordering van de transparantie**.

9 Een wetgevingsbeleid waarbij erop toegezien wordt dat de **Europese richtlijnen binnen de opgelegde termijnen en zonder bijkomende regels** (gold-plating) omgezet worden, is bevorderlijk voor de rechtszekerheid.

10 Het is belangrijk om te voorzien in goed werkende mechanismen voor **opvolging en evaluatie van de regelgeving en van het wetgevingsbeleid**. Een meldpunt voor tegenstrijdige en problematische regelgeving, of het vastleggen van evaluatietechnieken met statistieken kunnen bijdragen om de performantie van de regelgeving en het wetgevingsbeleid voortdurend te verbeteren.

REFERENTIES

- The World Bank Group. Doing Business 2008 en 2009
- IMD World Competitiveness Yearbook 2008
- OECD Working Papers on Public Governance 2007/4 Indicators of Regulatory Management Systems
- OECD Working Papers on Public Governance 2007/7 Regulatory Management Systems across OECD Countries: Indicators of Recent Achievements and Challenges
- Europese Commissie. Internal Market Scoreboard, juli 2008
- Europese Commissie. Better Regulation simply explained. 2006
- Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen. <http://curia.europa.eu>
- European Court of Human Rights. <http://www.echr.coe.int>
- Raad van State. <http://www.raadvst-consetat.be/>
- Belgisch Staatsblad. <http://www.ejustice.just.fgov.be>
- Dienst Administratieve Vereenvoudiging. <http://www.veroeenvoudiging.be>
- Federaal Planbureau. De administratieve lasten in België voor het jaar 2006. Februari 2008
- Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen. Maken we goede wetgeving? Oktober 2006
- Kenniscel Wetsmatiging. Gids: kenmerken van goede regelgeving
- Easi Wallonie: Inflation normative: mythe ou réalité ?
- Tijdschrift voor Wetgeving. Interuniversitair centrum voor wetgeving. Wie maakt de wet? 2006

Belgische Federatie van de Automobiel- en Tweewielerindustrie

Belgische Baksteenfederatie

Belgische Federatie van de Financiële Sector

Federatie van de Betonindustrie

Confederatie Bouw

Federatie van de Belgische Cementnijverheid

Belgische Federatie van de Chemische Industrie en van Life Sciences

Belgische Federatie van de Distributie

Belgische Petroleum Federatie

Federatie van de Belgische Elektriciteits- en Gasbedrijven

Federatie van de Elektriciteits- en Gasnetbeheerders in België

Sociale Federatie van de Belgische Elektriciteits- en Gasbedrijven

Organisatie van Raadgevende Ingenieurs, Engineering- en Consultancybureaus

Verbond van de Glasindustrie

Federatie van de Belgische Grafische Industrie

Werkgeversverbond der Belgische Havens

Federatie van Partners voor Werk

Staalindustrie Verbond

Verbond van Ontginnings- en Veredelingsbedrijven van Onbrandbare Gesteenten

Creamoda

Belgian Air Transportation Association

Vereniging van de Belgische Fabrikanten van Papierdeeg, Papier en Karton

Federatie der Papier- en Kartonverwerkende Bedrijven

Algemene Belgische Schoonmaakunie

Federatie van de Technologische Industrie

Federatie van de Textiel-, Hout- en Meubelindustrie

Werkgeversfederatie voor de Internationale Handel, het Vervoer en de Logistiek

Beroepsvereniging van Verzekeringsondernemingen

Beroepsvereniging van Verzekeringmakelaars

Federatie Voedingsindustrie

Koninklijke Belgische Redersvereniging

Beroepsvereniging van Belgische Vezelcement Producenten

Bedrijfsgroepering Zandgroeven

Verbond van Belgische Ondernemingen vzw
Ravensteinstraat 4 – 1000 Brussel

T + 32 2 515 08 11

F + 32 2 515 09 99

www.vbo.be